

Bakom paketen

Arbetsituation och
hälsa bland anställda
inom e-handeln
KORTVERSION

Handels utredningsgrupp
Martin Rosenström
December 2016

E-handelns utmaningar: Växtvärk och logistik

Svensk e-handel ökar starkt, och det ger branschen växtvärk. Växande företag har ofta ont om kapital och försöker hela tiden slimma och effektivisera. Krav på snabba leveranser skapar stress och press. För att få långsiktig lönsamhet måste företagen möta utmaningarna tillsammans med personalen.

”Det blir mer och mer av att vi får höra om hur pressad lönsamheten är. Men det där är ju egentligen inte så konstigt. Vi säljer mer och mer hela tiden och då går man ju ofta sämre. I de perioder då man blir större.”

Handels har undersökt arbetsmiljön i e-handeln. Vi har gjort en enkätundersökning bland våra medlemmar och djupintervjuer på sex företag.

Hur mår de e-handelsanställda?

Många som jobbar i e-handeln är orkeslösa eller utmattade, har ont i kroppen och svårt att sova. Sjukskrivningar är vanliga, både på grund av fysiska besvär och på grund av utbrändhet och depression. Kvinnor mår sämre än män, personer på korta kontrakt mår sämre än fast anställda. Men det finns också e-handelsföretag där man satsat på arbetsmiljön och fått hälsoförbättringar.

Lyft och repetitioner

”Det jag gör är egentligen inte så tungt om du gör det en gång. Belastningen när jag lyfter korgar är kanske på 3-4 kilo. Men om du räknar med att du kanske gör det 300 gånger varje dag i positioner som inte är bra, så förstår du att det blir problem.”

Pack och plock är den vanligaste arbetsuppgiften på en e-handelsarbetsplats. Det kan leda till förslitningsskador. Mer än åtta av tio i e-handeln säger att fysiska moment, buller eller monotont arbete påverkar deras hälsa negativt.

Vad händer med chefskapet?

Ledarskapsproblem är vanliga i växande företag. Många chefer tillsätts snabbt. Frågor hamnar mellan stolarna, missförstånd uppstår. För anställda kan det vara oklart vart de ska vända sig och vem som har befogenhet.

När jag skadade min axel gick jag till chefen och berättade om mitt problem.....

”Det är nog inte helt lätt att vara chef i ett sånt här företag heller. Det är fortfarande lite laboratorieverksamhet över alltihop och företag köps upp hit och dit.”

Utbytbara medarbetare?

Många jobbar på korta kontrakt i e-handeln. Det skapar risker. Man måste bevisa hur hårt man kan jobba för att få vara kvar. Personer på korta kontrakt har sämre hälsa men är ändå inte sjukskrivna lika ofta. Men också fast anställda kan ses som utbytbara.

”När jag skadade min axel gick jag till chefen och berättade att jag hade problem med min arm. Då sa han: ”Ja, men då får du väl använda den andra armen då”. Sen var budskapet ungefär ”och om det inte passar så kan du söka dig någon annanstans”.

Stressen påverkar allt

Nio av tio känner stress som påverkar hälsan negativt, fem av tio så mycket att det har stark negativ påverkan. Stressen ökar risken för olyckor och förslitningsskador och skapar ett sämre arbets klimat. Man hinner inte med pauser eller småsnack.

God arbetsmiljö ger lönsamhet

Det finns företag i e-handelsbranschen som satsat på medbestämmande och nära kontakt mellan chefer och anställd för att minska personalomsättning och sjukfrånvaro. Resultatet har blivit en bättre arbetsmiljö, goda prestationer och ökade vinster.

”Det är mycket frihet under ansvar och alla tar det ansvaret. Och vi skapar själva en viss rotation i och med ansvaret och sammanhållningen vi har. Är det lite ordrar brukar vi tillsammans ställa frågan ”vill du plocka eller packa eller vill du göra något annat?” Så får var och en välja och så kan det gå någon timma, sedan kommer frågan upp igen.”

Då sa han:
Ja, men då får du väl använda den andra armen då.

Facketts roll

”Arbetsvillkoren har förbättrats sen det fackliga engagemanget har blivit större.”

Handels ska finnas på e-handelsföretagen, synliggöra de anställdas situation och visa företagen hur bättre arbetsmiljö kan löna sig. I avtalsförhandlingar ställer vi krav på bättre villkor.

Det är
fortfarande lite
laboratorieverksamhet
över alltihop och företag
köps upp hit
och dit.

Fakta: Martin Rosenström, Handels utredningsgrupp, står bakom Handels nya rapport, *Bakom paketet*.

Läs rapporten *Bakom paketet* på handels.se.

Handels Direkt: Hos Handels Direkt får du personlig rådgivning i frågor som rör ditt medlemskap, jobbet och arbetslivet. Det kan vara allt från anställningsvillkor, löner, arbetsmiljön, rättigheter och medlemsförmåner till frågor om din medlemsavgift. Du når Handels Direkt alla vardagar 8-18 på 0771-666 444, oavsett var du bor.

Handelsanställdas förbund
handels.se